

Markéta Šichtařová: Země zaslíbená, zmetků a kádrů plná

- CZ24 News | 16. prosince 2021

ČESKO: Bylo - nebylo, byla země a byla doba, ve které se dělaly pořadníky na auta, kdy byla téměř plná zaměstnanost, kdy vyrobené zboží mohlo být prodáno jen doma, protože bylo tak zmetkovité a drahé současně, že se nedalo vyvážet.

Byla země a byla doba, kdy se nedalo volně cestovat přes zavřené hranice. Kdy se na běžné zboží dlouho čekalo a dávaly se za něj úplatky, protože bylo nedostatkové. Kdy se za neschválený názor trestalo a udávalo. Kdy se ceny regulovaly. Kdy jedinec nebyl nic, vše bylo podřízeno jen společnému blahu, o kterém rozhodovala státní plánovací Komise. Kdy národní stát nebyl nic, Moskva byla vše a argument pro všechno. Kdy hospodářský cyklus byl administrativně vymazán, popřen coby kapitalistická zřůdnost, a kdy ekonomika a životy všech stagnovaly bez náznaku růstu, svět této smutné zemi utíkal a země ztrácela motiv o cokoliv se snažit.

Bylo i pár rádoby „reformátorů“. Byla jména jako Ota Šik, Dubček nebo Gorbačov. Říkalo se jim sice reformátoři, ale byli v zásadě skoro stejní jako ti před nimi. Od lidí jako Gottwald či Stalin se lišili jen v jedné drobnosti: v důvěřivé naivitě. Páchali skoro stejné zlo, ale zlí být nechtěli. Prvoplánovní vrazi nebyli, protože věřili, že zlo lze páchat i bez velkého násilí. A vlastně ve své naivitě a víře ani nerozpoznali, že konají zlo.

Když si položíme otázku, proč někdejší východní blok před rokem 1989 ekonomicky zaostával ve srovnání se Západem, můžeme odpovídat dílčími jednotlivostmi: Neefektivní podniky. Malá motivace lidí. Neschopnost státu řídit národní hospodářství. Rozkrádání státního majetku... a tak dál a dál. Ale očividně tím budeme neustále klouzat po povrchu, byť to vše je pravda. Správná odpověď ale zní: Kolektivistická socialistická doktrína ekonomicky nikdy nefunguje ve srovnání s individualistickou kapitalistickou filozofií. Tím je řečeno vše ostatní, všechny jednotlivosti odtud vyplývají jako důsledek.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Před rokem 1989 nedávalo smysl snažit se reformovat systém a dohnat Západ v rámci jednotlivostí, jako se o to pokoušeli třeba reformátoři Pražského jara v roce 1968 nebo Gorbačov v rámci perestrojky. Je to jen zacyklené myšlení; jakýkoliv pokus o reformu byl jen neschopností mozků pobrat fakt, že doktrína byla pomýlená od základů. Špatně byla celá filozofie.

Nějak se nám v poslední době nedaří. Musíme dělat pořadníky na auta. Máme tak nízkou nezaměstnanost v době, kdy propadá (!) výroba, že podniky neschopné zkompletovat své výrobky kvůli chybějícím součástkám nemohou sehnat zaměstnance. Naše zboží se v Asii nechytá, protože kvůli kvótám na pohlaví a ekologii a sociálně je příliš drahé a nekonkurenceschopné. Cestovat nemůžeme, leda s jakýmsi speciálním dokladem o očkování, a leckam ani s ním ne. Na stavební materiály čekáme měsíce a dáváme úplatky, abychom byli dřív na řadě.

Citací studie zveřejněné v odborném recenzovaném časopise The Lancet*), ze které vyplývá, že plně vakcinovaní jedinci mají podobnou virovou nálož jako jedinci nevakcinovaní, tedy mohou stejně účinně přenášet infekci, tedy vnučování vakcinace mladým zdravým jedincům nikterak nechrání ostatní, tedy nemůže na něm existovat žádný „veřejný“ zájem, přímo oponujete státu a jeho nařízením. O veřejném blahu ovšem rozhoduje stát, který došel k názoru, že jeho názor na očkování je pro veřejné blaho relevantnější než názor The Lancet.

Ceny energií jsou regulovány. O centrálních nákupech energií a vakcín rozhoduje centrální Evropská komise. Národní stát nerozhoduje o prostupnosti hranic či o typu prodáváných žárovek, rozhoduje EU. Hospodářský cyklus je téměř vymazán, protože navzdory prudkému propadu výroby nezaměstnanost jako by nebyla. A statistika HDP ukazuje, že EU již desetiletí prakticky stagnuje, ostatní kontinenty Evropě drasticky svou životní úroveň utíkají.

Každá další vláda se pokouší něco reformovat. A ono to kupodivu nefunguje. Nemůže. Nedává smysl dnes uvažovat o tom, jestli regulovat ceny energií, jestli nakupovat vakcíny centrálně či v rámci jednotlivých zemí, jestli poskytovat dotace na elektroauta či fotovoltaiky na střechy rodinných domů. To vše je zacyklené myšlení, ladění parametrů v rámci nefunkční ekonomické filozofie.

Nová kolektivistická filozofie, nová ekonomická doktrína, jsou chybně od základů. Jakákoliv jejich reforma je jen protahování agonie. Evropská ekonomika se nenastartuje, dokud se stávající systém nezhroutí vlastní vahou podobně, jako se zhroutil svou vlastní neefektivitou Východní blok.

Než k tomu dojde, bude se neefektivita evropské ekonomiky ještě prohlubovat. Neumím říct, jak dlouho to bude trvat. Zda to bude otázka spíš měsíců, nebo let, nebo desetiletí. Osobně sázím spíš na roky, ale to je tvrzení víceméně intuitivní spíš než analytické. Během této doby sice HDP patrně bude vykazovat jakýsi růst, ostatně i socialistické hospodářství během pětiletok vykazovalo jakýsi pofiderní růst, nicméně o jeho kvalitě se dá diskutovat. Je rozdíl mezi papírově vykazovaným růstem a skutečným kvalitativním růstem životní úrovně.

Evropa je dostatečně velkým trhem na to, aby se podobně jako tehdejší Východní blok živil sám sebou, izolovaně od okolí. Tato izolace od světového trhu může být dána například tím, že na evropský trh nebudou vpuštěny levnější a spolehlivější výrobky pod záminkou jejich neekologičnosti nebo jakéhosi sociálního dumpingu. V rámci Evropy tak budeme čelit výrobkům a službám drahým, nekvalitním, nespolehlivým a nedostatkovým.

Opět dojde a již dochází k oprášení pořadníků na zboží, podpultovému zboží za úplatky, k černému trhu, zmetkové výrobě. Ekonomika eurozóny a EU bude čím dál víc připomínat centrálně plánovanou a neefektivní ekonomiku v rámci bloku RVHP. Naoko dojde k vyhlazení hospodářského cyklu, v realitě ale bude evropská ekonomika v podstatě v permanentní stagnaci. Statistika přestane být spolehlivá, respektive bude falešně pozitivně interpretována. Stát bude zabírat stále větší díl ekonomiky na úkor soukromého sektoru.

To není strašení, to je popis procesu, který již dva roky probíhá rychlým tempem a zhruba

předchozích dvacet let probíhal tempem plíživým. Přežije nikoliv ten, kdo před tímto procesem bude strkat hlavu do písku, ale ten, kdo jej pochopí, kdo s ním bude počítat.

*) [https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099\(21\)00648-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(21)00648-4/fulltext)

AUTOR: Markéta Šichtařová